

Avizul Comitetului Economic și Social European privind Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii (reformare)

COM(2011) 402 final – 2011/0187 (COD)

(2012/C 24/29)

Raportor: **dl Raymond HENCKS**

La 22 iulie 2011, în conformitate cu articolul 114 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Consiliul a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii (reformare)

COM(2011) 402 final – 2011/0187 (COD).

Secțiunea pentru transporturi, energie, infrastructură și societatea informațională, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 7 octombrie 2011.

În cea de-a 475-a sesiune plenară, care a avut loc la 26 și 27 octombrie 2011 (ședința din 26 octombrie), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 150 de voturi pentru și 4 abțineri.

1. Concluzii și recomandări

1.1 Regulamentul (CE) nr. 717/2007, care a fixat plafoanele tarifare pentru piața cu amănuntul și cu ridicata a comunicațiilor mobile în roaming, urmează să expire la 30 iunie 2012, fără să se fi dezvoltat o concurență sănătoasă și fără ca clienții să fi încetat să fie obligați să plătească prețuri excesive.

1.2 În aceste condiții, este necesară o nouă intervenție a UE, dacă se dorește atingerea obiectivului pe care și l-a fixat în cadrul strategiei sale digitale pentru Europa - respectiv să se ajungă, până în 2015, la o diferență aproape nulă între tarifele în roaming și tarifele naționale.

1.3 CESE este de acord cu noile măsuri, pe care le consideră bine proporționate și adecvate pentru a garanta disponibilitatea unui serviciu de interes economic general și accesul la acesta la prețuri abordabile. Noile propuneri de reducere a plafoanelor tarifare merg în direcția cea bună, și anume spre dispariția pe termen mediu a oricărei forme specifice de preț în roaming.

1.4 De asemenea, CESE este de acord, în principiu, cu dispoziția care îi va permite abonatului să aibă acces nelimitat la serviciile de voce, mesaje SMS și comunicații de date în roaming ale oricărui furnizor alternativ de servicii interconectat, fără să-și schimbe numărul de telefon.

1.5 Cu toate acestea, CESE regretă că propunerea Comisiei nu este însoțită de un studiu de impact al noilor măsuri asupra ocupării forței de muncă și condițiilor de lucru din cadrul sectorului.

1.6 În ceea ce privește durata apelurilor efectuate în roaming, CESE solicită micșorarea duratei inițiale minime de taxare, stabilită în prezent la 30 de secunde, ținând seama totodată de evoluția situației din anumite state membre în această privință.

2. Context

2.1 Începând cu 2005, reducerea prețurilor comunicațiilor mobile în roaming ale utilizatorilor care călătoresc în Uniunea Europeană face parte din politica Uniunii Europene privind comunicațiile electronice și industria.

2.2 Întrucât apelurile repetate ale Comisiei către operatori pentru ca aceștia să-și reducă tarifele excesive ale comunicațiilor mobile în roaming nu au avut niciun rezultat, UE a hotărât să intervină printr-o reglementare a prețurilor.

2.3 Prin regulamentul (CE) nr. 717/2007, UE a introdus, începând cu 1 septembrie 2007, un plafon tarifar pe minut (eurotarif) al apelurilor mobile în roaming (piața cu amănuntul și cu ridicata), al cărui nivel a fost coborât, până în 2010, în ritmul de 0,03 euro pe an.

2.4 În ciuda faptului că eurotariful a fost fixat astfel încât să lase suficient spațiu de manevră pentru a permite o concurență sănătoasă între operatori, atâta timp cât se situau sub nivelul maxim permis, Comisia a constatat că, de regulă, prețurile medii practicate pe operator nu se îndepărtau decât în mică măsură de nivelurile plafoanelor reglementare.

2.5 În aceste condiții, regulamentul (CE) nr. 717/2007 a fost extins până la 30 iunie 2012, continuând totodată reducerea în fiecare an a prețurilor maxime ale apelurilor vocale. Cu aceeași ocazie, a fost introdusă, de asemenea, plafonarea tarifelor pentru mesajele SMS (cu amănuntul și cu ridicata) și a prețurilor cu ridicata pentru transmiterea de date în roaming, în timp ce prețurile cu amănuntul ale acestor date nu au fost reglementate.

2.6 În plus, pentru a evita plata de către consumatori a unor „costuri ascunse”, aceștia beneficiază, de la 1 iulie 2009, de facturarea la secundă după 30 de secunde pentru apelurile de ieșire și de facturarea la secundă pentru întreaga durată a apelurilor de intrare.

3. Noua propunere a Comisiei

3.1 Dat fiind că regulamentul (CE) nr. 717/2007 expiră la 30 iunie 2012 și că în raportul privind evoluția pieței serviciilor de roaming elaborat de Comisie s-a constatat că tarifele (cu excepția pachetelor specifice) nu s-au modificat suficient pentru a garanta că utilizatorii nu plătesc un preț excesiv de ridicat în raport cu tarifele naționale concurențiale, Comisia a prezentat recent o nouă propunere de modificare a regulamentului menționat.

3.2 Pe lângă noile reduceri substanțiale ale plafoanelor tarifare până în 2016 sau 2022, noua propunere de reglementare conține, de asemenea, măsuri structurale, mai precis:

- disocierea serviciului de roaming de serviciul național, pentru a permite abonatului să aleagă un alt operator pentru serviciile de roaming (voce, SMS, date), fără să fie necesară schimbarea numărului de telefon;
- obligația operatorilor de telefonie mobilă de a acorda acces cu ridicata la furnizarea serviciilor de roaming.

3.3 În ceea ce privește dispozițiile privind tarifele, Comisia propune, în așteptarea efectelor reformelor structurale, prelungirea regulamentului (CE) nr. 717/2007 cu 10 ani - până la 30 iunie 2022.

3.4 În cazul prețurilor cu amănuntul, plafoanele tarifare ar trebui să se aplice până la 30 iunie 2016, în timp ce pentru prețurile cu ridicata, prețurile maxime ar trebui să se mențină pe întreaga durată a perioadei de reglementare, cu excepția cazului în care s-ar constata pe parcurs un grad suficient de dezvoltare a concurenței.

3.5 Prețurile cu amănuntul ale serviciilor de transmitere de date în roaming, singurele care, în prezent, nu sunt încă reglementate, rămân excesive, în unele cazuri acestea fiind de șapte ori mai mari decât prețul cu ridicata.

3.6 Prin urmare, se prevede o măsură reglementară care să ducă la scăderea progresivă, până în 2014, a prețurilor cu amănuntul, pe kilobyte, ale acestor servicii. Plafoanele tarifare vor rămâne stabile în perioada iulie 2014 – iulie 2016, urmând să fie suprimate în cazul în care acest lucru nu se va produce mai devreme, ca efect al funcționării sănătoase a mecanismului concurenței.

3.7 În cazul serviciilor de transmitere de date cu ridicata, plafoanele tarifare vor scădea treptat, an după an, până la 30 iunie 2015, după care vor rămâne la același nivel până la expirarea noului regulament (în principiu, în 2022).

4. Observații generale

4.1 Necesitatea reglementării problemelor legate de roaming în vederea realizării efective a pieței unice se încadrează atât în obiectivele Strategiei UE 2020, cât și în cele ale Actului pentru piața unică și ale Agendei digitale pentru Europa.

4.2 CESE amintește că comunicațiile digitale constituie un serviciu de interes economic general, care, prin definiție, trebuie să fie universal disponibil și accesibil la prețuri abordabile.

4.3 Prin urmare, CESE aprobă toate măsurile menite să garanteze că consumatorii nu plătesc prețuri excesive când telefonează sau primesc apeluri în roaming. În plus, CESE solicită Comisiei să intervină cu aceeași fermitate în chestiunea marjelor de profit abuzive aplicate de către operatori din cadrul altor servicii de interes economic general care ocupă o poziție dominantă.

4.4 Unul dintre principalele elemente ale Agendei digitale pentru Europa privește serviciile mobile de roaming al căror obiectiv este de a reduce aproape la zero, cel târziu până în 2015, diferența dintre tarifele de roaming și tarifele naționale, adică de a suprima, pe termen mediu, orice formă de tarif specific în roaming.

4.5 Acest obiectiv declarat nu este totuși formulat ca atare, ca o dispoziție oficială, în regulamentul la care se referă prezentul aviz. Noile scăderi de plafon tarifare de roaming nu mai lasă totuși aproape nicio marjă între tarifele naționale și cele de roaming.

4.6 Chiar dacă abordarea actuală care prevede reduceri tarifare prin stabilirea unor plafoane tarifare a dus la scăderi substanțiale de prețuri (a se vedea tabelul de mai jos, stabilit de CESE), prin propunerea la care se referă prezentul aviz, măsura are efecte limitate și nu este durabilă.

	Apeluri vocale Euro/minut fără TVA			SMS Euro/sms fără TVA		Date Euro/kilo-byte fără TVA	
	Preț cu ridicata	Preț cu amănuntul apel de ieșire	Preț cu amănuntul apel de intrare	Preț cu ridicata	Preț cu amănuntul	Preț cu ridicata	Preț cu amănuntul
preț mediu înainte de 1.9.2007		0,7692	0,417	—	—	—	—
Regulamentul (CE) nr. 717/2007							
preț max. 1.9.2007-31.8.2008	0,30	0,49	0,24	—	—	—	—
preț max. 1.9.2008-30.6.2009	0,28	0,46	0,22	—	—	—	—
preț max. 1.7.2009-30.6.2010	0,26	0,43	0,19	0,04	0,11	1,00	—

	Apeluri vocale Euro/minut fără TVA			SMS Euro/sms fără TVA		Date Euro/kilo-byte fără TVA	
	Preț cu ridicata	Preț cu amănuntul apel de ieșire	Preț cu amănuntul apel de intrare	Preț cu ridicata	Preț cu amănuntul	Preț cu ridicata	Preț cu amănuntul
Regulamentul (CE) nr. 580/2008							
preț max. 1.7.2010-30.6.2011	0,22	0,39	0,15	0,04	0,11	0,80	—
preț max 1.7.2011-30.6.2012	0,18	0,35	0,11	0,04	0,11	0,50	—
preț max 1.7.2012-30.6.2013	0,14	0,32	0,11	0,03	0,10	0,30	0,90
Propunerea de regulament COM(2011) 402							
preț max. 1.7.2013-30.6.2014	0,10	0,28	0,10	0,03	0,10	0,20	0,70
preț max 1.7.2014-30.6.2015	0,06	0,24	0,10	0,02	0,10	0,10	0,50
preț max 1.7.2015-30.6.2016	0,06	0,24	0,10	0,02	0,10	0,10	0,50
preț max 1.7.2016 -30.6.2022	0,06	Preț (*) maxim suprimat	Preț (*) maxim suprimat	0,02	Preț (*) maxim suprimat	0,10	Preț (*) maxim suprimat
(*) cu condiția unui grad suficient de dezvoltare a concurenței							

4.7 Reducerea tarifelor nu permite rezolvarea problemelor structurale care persistă pe piața de roaming. Din acest motiv, CESE este de acord ca noua propunere de regulament să cuprindă, pe lângă dispozițiile tarifare, și dispoziții structurale care să-i oblige pe operatorii naționali ca, începând din luna iulie 2014, să le permită propriilor clienți să facă apel la serviciile de roaming ale oricărui furnizor alternativ de servicii interconectate pentru apeluri vocale, mesaje SMS și comunicații de date.

4.8 În principiu, CESE salută această dispoziție, dar se teme că această măsură ar putea duce la o deplasare prea importantă a traficului către marile grupuri care ocupă o poziție dominantă, în detrimentul operatorilor mici, cu atât mai mult cu cât, pentru aceștia din urmă, costurile de implementare tehnică și comercială a măsurii propuse vor fi proporțional mai ridicate din cauza costurilor fixe.

4.9 CESE solicită Comisiei să se asigure că, în ciuda implicării unor actori suplimentari în stabilirea unei comunicații mobile, clientul final beneficiază de o transparență totală.

4.10 Deși propunerea Comisiei de extindere a accesului la piața furnizorilor transfrontalieri de servicii mobile (Mobile Virtual Network Operators - MVNO) va determina dezvoltarea în continuare a concurenței, CESE regretă faptul că nu a fost luată în considerare revendicarea Parlamentului European, din 2005, privind examinarea impactului regulamentului asupra micilor furnizori de telefonie mobilă din Uniune și a poziționării acestora pe piața de roaming.

4.11 Totodată, CESE este nevoit să atragă atenția asupra faptului că sinteza evaluării impactului și evaluarea impactului („impact assessment”) anexate propunerii la care se referă prezentul aviz nu furnizează nicio indicație privind repercusiunile așteptate ale noilor măsuri asupra ocupării forței de muncă și/sau a condițiilor de muncă din sector. Ca atare, CESE solicită efectuarea de analize complementare.

4.12 În ceea ce privește durata apelurilor efectuate în roaming, CESE solicită micșorarea duratei inițiale minime de taxare, stabilită în prezent la 30 de secunde, ținând seama totodată de evoluția situației din anumite state membre în această privință.

Bruxelles, 26 octombrie 2011

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Staffan NILSSON